

REYNAERTKRONIEK 2010

RIK VAN DAELE

---

06 02 10

De stad Sint-Niklaas nam in 2010 en 2011 het voorzitterschap van het Inter gemeentelijk project Het land van Reynaert waar. De start werd gegeven met een Reynaertrevue door de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans, ter gelegenheid van de Dag van het Deeltijds Kunstonderwijs. Zowel in Temse (afscheidnemende voorzittersgemeente) als in Sint-Niklaas herschiepen leerlingen en leerkrachten *Van den vos Reynaerde*. Zo'n 100 jonge stemmen zongen het verhaal, begeleid door een gelegenheidsorkest van leerkrachten en leerlingen. Leerlingen van de afdeling Woord brachten het verhaal in het Middelnederlands, raptten de tekst op 'grooves' van de Big Band (met knipogen naar Charlie May en Zuvuya) en verplaatsten het verhaal naar deze tijd met fragmenten uit *Rotvos!*, een vrije adaptatie van *Van den vos Reynaerde* door Frank Pollet. De Reynaertrevue werd een interessante mix van musical, folk, rap en jazz.

17 03 10

Herwig Kempeneers, de conservator van de Historische Drukkerij in Turnhout, kocht de complete reeks van 35 originele houten drukblokken van de Reynaertschooluitgave van Jan Frans Willems uit 1858, gedrukt bij E.F. van Velsen uit Mechelen (*Reynaert de Vos, naer de oudste beryming, tot schoolgebruik en nuttige lezingen ingerigt; door J.F. Willems. Tweede uitgave, met houtsmeden opgehelderd*). Ze was eigendom van August Windels van de gelijknamige drukkerij aan de IJzeren Leen in Mechelen. De familie Windels nam de drukkerij in de jaren 1930 van de nazaten van Van Velsen over. De oude drukkerij van Windels werd in 2007 verkocht en het pand leeggemaakt. In het oude magazijn leek de tijd te hebben stilgestaan en werden negentiende-eeuwse verzendkisten, een pak gebedenbladen uit 1847 en stapels van enkele honderden 'nieuwe' schoolboekjes uit 1895 en 1899 ontdekt. Pas in maart 2010 kwam bij een nieuw contact een zeer oud kistje met de originele Reynaertdrukblokken, zorgvuldig in papier verpakt, tevoorschijn.

Twaalf houtblokjes werden door Kempeneers en Antiquariaat Secundus uitgegeven als een Reynaertcentsprent in een beperkte oplage, gedrukt op negentiende-eeuws papier. De teksten onder de prenten werden verzorgd door Peter Everaers.

30 04 10

In OC De Doelen in Oud-Turnhout ging *Reinaart de musical* van Kris Flaming in première. Kindertejater Kids on Stage speelde de voorstelling diverse keren begin mei.

08 05 10

In de Raadzaal van Stekene stelde historicus en professor natuurkunde en kernfysica Rudi Malfliet *Van den vos Reynaerde. De feiten* voor. De studie schetst het dertiende-eeuwse Vlaanderen (onderwijs, maatschappelijke verhoudingen, politieke structuren ...) én onderstreept de kandidatuur van lekenbroeder Willem van Boudelo als Reynaertdichter. De zitting was een samenwerkingsverband tussen het gemeentebestuur van Stekene, de Heemkundige Kring d'Euzie, het Reynaertgenootschap en de uitgeverij Garant.

24 05 10

Op pinkstermaandag werden in kasteel Wissekerke te Bazel (Kruibeke) twee verdienstelijke 'reynaerdisten' om hun 'reynaerdieën speels aanvaard in de Orde van de Vossenstaart'. De gelauwerden ontvingen een vossenstaart en een oorkonde van de hand van meester-kalligrafe Joke van den Brandt. De laureaten 2010 waren de jonge performer en auteur Charlie May en beeldend kunstenaar Ernest van Huffel.

May maakte enkele jaren geleden een rapbewerking van de *Reynaert*, die hij samen met Theater Zuvuya (Charles van Kampen en Fred Janssen) op de planken zette als *Reinaert de Vos ... gerapt*. May zette de *Reynaert* om in 600 ritmische voordrachtregels en schreef ook de muziek. Ondertussen werd de voorstelling ruim 200 keer opgevoerd en heeft May zijn eigen Engelstalige *Reynard*.

Ernest van Huffel studeerde plastische kunsten aan de academie van Sint-Niklaas. Hij is bekend om zijn werken in keramiek en terracotta in een krachtige en grillige beeldtaal. Zo creëerde hij voor Toerisme Waasland terracotta beeldjes en bas-reliëfs die jarenlang als ambassadeurs van het Waasland werden geschonken aan bezoekers en medewerkers. Zijn polychrome Nobelbeeld werd het voorzitterssymbool van het Intergemeentelijk project Het Land van Reynaert. Van Huffel schiep ook een indrukwekkende reeks grote Reynaertfiguren in keramiek (onder andere in het bezit van het Pijp- en Tabakmuseum te Sint-Niklaas en de gemeente Sint-Gillis-Waas).

04 06 10

In de Sint-Niklase deelgemeente Nieuwkerken vond de onthulling plaats van een Reynaertkunstwerk van de jongere leerlingen van de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten (SASK) van Sint-Niklaas, afdeling Nieuwkerken onder leiding van lerares Mia Steel. Het fraai beschilderde bushokje nabij het rusthuis Populierenhof (Turkeyen) werd ingehuldigd met de nodige luister en met veel creativiteit van de allerjongsten.

Steels echtgenoot, Herman Cole, meldde in 2010 de 'ontdekking' van reynaerdiaanse tafereelen in de koorbank van de Sint-Martinuskathedraal van Bratislava (Slowakije). De grote dierenfiguren (onder andere een lezende vos die een boek vasthoudt met de datum 1867 en een met muizen spelende kater) zijn gemaakt naar de illustraties van Wilhelm von Kaulbach.

17 06 10

Kasteel Walburg te Sint-Niklaas was het gepaste decor voor de presentatie van de 'graphic novel' *Reynaert de Vos* (uitgeverij Atlas) van René Broens en Marc Legendre. Sprekers waren Rik van Daele, Louis van Dievel en René Broens. Van Daele onderstreepte de belangrijke rol van de stad Antwerpen in de geschiedenis van de *Reynaert*. Journalist en auteur Louis van Dievel leidde het boek in en stelde de beide auteurs voor. Waarna René Broens de vertaling toelichtte en een scène naspeelde.

Op 11 november stelden Broens en uitgeverij Atlas de strip nogmaals voor (in samenwerking met het Reynaertgenootschap) tijdens de Antwerpse Boekenbeurs. Broens werd aan de tand gevoeld door misdaadauteur Mieke de Loof.

08 10

Begin augustus vernieuwde de gemeente Hulst de Reynaertbank (hoek Hulsterloostraat / Kauterstraat) in Nieuw-Namen (Hulsterlo in de *Reynaert*). De zitbank, die in 1955 werd geplaatst bij de inwijding van de eerste Reynaert-route, was in slechte staat en de tekst was onleesbaar geworden. De Middelnederlandse verzen 'Int oostende van Vlaenderen / staet een bosch ende dat heet Hulsterloo' zijn opnieuw te lezen in het mooie Scheldepoldergebied nabij de Nederlands-Belgische grens.

21 08 10

'Bi Belsele onder enen boem' (Dyckse handschrift, vers 2080) vond de presentatie plaats van de cd 'Marcel Ryssen vertelt Reynaert de Vos'. De voordracht van Ryssen was meteen de start van het Ambachtelijk Weekend in het Waasland en het 'land van Hulst', dat in 2010 volledig in het teken van het Reynaertverhaal stond. Op diverse plaatsen werden reynaerdiana gecreëerd, getoond en geproefd.

In 2010 ontwikkelde de stad Sint-Niklaas een 'restowandeling' rond reynaerdiaans geïnspireerde gerechten.

18 09 10

Het Reynaertgenootschap organiseerde een literaire bustocht met als thema 'Op zoek naar (Willem van) Boudelo en Reynaert de vos'. De deelnemers verkenden onder de deskundige leiding van Rudi Malfliet reynaerdiaanse plekken en locaties die 'iets' te maken hebben met de (verdwenen) cisterciënzerabdij Boudelo (Sint-Niklaas, Klein-Sinaai/Stekene, Absdale/Terneuzen, Kloosterzande/Hulst ...) en Willem Corthals, alias Willem van Boudelo. Ook de Verbeke Foundation in Kemzeke (vooral 'installatiekunst) en het SteM (Stedelijke Musea Sint-Niklaas) stonden op het programma. Onderweg werden teksten gelezen van 'Willem' (Klein-Sinaai), Emma Crebolder (Uithof Te Zande) en Kisling & Verhuyck (Verdronken Land van Saefthinghe).

14 11 10

Tiecelijn 23. Jaarboek 3 van het Reynaertgenootschap werd in de bib van Sint-Niklaas voorgesteld aan ruim negentig genodigden. De Nederlandse filmhistoricus Egbert Barten behandelde de antisemitische Reynaertverfilming van Egbert van Putten uit 1943. Het jaarboek werd opgedragen aan Reynaertliefhebber en bibliofiel Wim Gielen (1935-2010).

27 11 10

Op initiatief van de Marnixring Land van Waas vond in 2010 een Reynaertvertelwedstrijd plaats voor de derde graad van de Wase secundaire scholen. Twaalf instellingen namen de handschoen op en brachten het Reynaertverhaal in en na de lessen tot leven. 1150 leerlingen en 33 leerkrachten, verdeeld over 73 klassen namen aan de wedstrijd deel. Na de schoolfinales in oktober 2010 vond de apotheose plaats in de bib van Sint-Niklaas. Xavier Mortiers won de wedstrijd met een indrukwekkende Reynaertvertelling. Gezien het succes van de wedstrijd besliste de organiserende vereniging de wedstrijd in 2012 te herhalen.

27 12 10

Volkskunstgroep Reintje Vos bracht in 't Vossenhol te Kemzeke tussen kerst en nieuw het verhaal van de *Koning van Folkloren* tot leven in een poppenspel. Het spel, met Reintje (Vos) in de hoofdrol, was volledig gebaseerd op *De Koning van Katoren*. Auteur Jan Terlouw was op de première aanwezig. Hij prees de jonge spelers vanwege hun uitstekende dictie. Ook bewerker Jos de Cock kreeg een pluim omdat hij de essentie van het verhaal zo knap behouden had.

Deze kroniek werd samengesteld op basis van de berichten uit de e-brieven van het Reynaertgenootschap. Deze zijn nog integraal beschikbaar op www.reynaertgenootschap.be/node/182.